

TUNIZIJA – NAJBOLJ »EVROPSKA« DRŽAVA AFRIKE**Jurij Senegačnik**

UDK 916(611)

TUNIZIJA – NAJBOLJ »EVROPSKA« DRŽAVA AFRIKE**Jurij Senegačnik**, Gimnazija Ledina, Resljeva 12, 61000 Ljubljana, Slovenija

Članek obravnava glavne geografske značilnosti Tunizije: relief, kamnine, podnebje, rastje, vodovje, prebivalstvo, kmetijstvo, rudarstvo, industrijo in turizem.

UDK 916(611)

TUNISIA – THE MOST »EUROPEAN« STATE OF AFRICA**Jurij Senegačnik**, Gimnazija Ledina, Resljeva 12, 61000 Ljubljana, Slovenia

The article represents main geographical characteristics of Tunisia: relief, geological structure, climate, vegetation, population, agriculture, mining, industry and tourism.

Tunizija po svoji razvitosti, odprtosti in urejenosti sodi v sam vrh arabskih držav na severu Afrike. Danes predstavlja tudi nekakšno oazo miru in osebnosti za zahodnega turista sredi arabskih držav, kjer čedalje bolj kipi pritisk islamskega fundamentalizma. Vzroke za takšen poseben razvoj lahko iščemo tudi med geografskimi dejavniki, in to tako naravnimi kot družbenimi.

Tunizija je že po svoji legi zelo blizu Evrope. Z ijemo Gibraltarskega preliva, ki leži na skrajnem jugozahodu Evrope, je Sredozemsko morje najožje ravno v pasu med Tunizijo in Sicilijo. Zračna razdalja med severovzhodno obalo Tunizije in zahodno obalo Sicilije meri le 150 km.

Zaradi svojega edinstvenega geografskega položaja je tako Tunizija od antike do današnjih dni predstavljala nekakšno stičišče različnih sredozemskih civilizacij (2). Država leži na vzhodnem robu velike geografske enote na severozahodu Afrike, ki jo poznamo pod imenom Magreb.

Tunizija meri 164.150 km². Od severa proti jugu se razteza v dolžino 1300 km, v smeri od vzhoda proti zahodu pa je široka od 200 do 300 km. Njene obale so dolge 1300 km. Tako kot njene sosede leži na prehodu med Sredozemljem in Saharo. V smeri od severa proti jugu si sledi več naravnih enot, ki se razlikujejo glede na geološko zgradbo, relief, podnebje in rastje.

Severni del države predstavlja Severna ali Telska Tunizija (3). To je vzhodni podaljšek okrog 2200 km dolgega Atlasa, ki se v Tuniziji že močno zniža. Atlaski gorovji Tel (Telski Atlas) in Saharski Atlas, ki v Alžiriji potekata v smeri od zahoda proti vzhodu precej oddaljena drug od drugega, se na tunizijskem ozemlju praktično združita. V tem združenem hribovju lahko vseeno ločimo tri različne gorske verige, ki se na tunizijsko ozemlje nadaljujejo iz sosednje Alžirije, vendar tukaj iz smeri od zahoda proti vzhodu zavijejo v smeri proti severovzhodu. Prvo verigo

na skrajnem severu države ob severni obali sestavljata pogorji Kroumirie in Mogod, ki sta večinoma iz fliša. Drugo verigo predstavlja pogorje na obeh bregovih reke Medjerde. Zgrajeno je v glavnem iz apnenca. Tretja veriga je pogorje Dorsale, podaljšek Saharskega Atlasa, ki se nadaljuje proti severovzhodu še na polotok Cap Bon. Dorsale je močno razčlenjeno hribovje iz krednih peščenjakov in apnenec. V njegovem zahodnem delu blizu alžirske meje leži tudi najvišji vrh v državi, Djebel Chambi (1544 m). Večje ravne površine so v Severni Tuniziji le v njenem severovzhodnem delu. To sta nižina ob ustju Medjerde in Tuniška kotlina. V slednji leži tudi glavno mesto države (1, 2).

Južno od Severne ali Telske Tunizije se razprostira Srednja ali Stepska Tunizija (3). Njen vzhodni del označujejo kot Sahel. Njegova obala je nizka, peščena in brez naravnih pristanišč. Zahodno od Sahela je območje Srednetunizijske stepe. Najvišji del tega polsušnega območja je planota na skrajnem zahodu, ki jo imenujejo Visoka stepla. Srednetunizijska stepla proti jugu preide v kotlinasto podolje, kjer ležijo velika slana jezera. Območje teh jezer, ki jih označujejo z izrazom »chott«, deli državno ozemlje na skoraj enako veliki polovici.

Južno od tu se začena tretji del Tunizije, Južna ali Saharska Tunizija. To velikansko območje je večinoma puščavski svet. Ob jugovzhodni obali se razprostira nižina Djeffara, pred katero leži znameniti otok Djerba. Zahodno od Djeffare se začena planota Dahar, ki zajema najjužnejši del države, ki se v obliki klina zajeda med Alžirijo in Libijo. Sestavljajo jo peščenjaki in apnenci jurske in kredne starosti. Severozahodni del Južne Tunizije pa je že del velikanskih peščenih puščav Velikega vzhodnega erga, katerega središče je v sosednji Alžiriji (1, 2).

Tunizijsko podnebje določata predvsem dva dejavnika: Sredozemsko morje na severu in puščava Sahara na jugu. Pomembno vlogo igra tudi relief, saj

*Slika 1: Rimski amfiteater iz 3. stoletja v El Djemu sredi pokrajine Sahel je eden najpomembnejših tunizijskih kulturnih spomenikov. Opozarja nas na pestro zgodovinsko dogajanje, ki ga je že v antiki doživljal ta del Afrike.
(Foto: J. Senegačnik.)*

Telski Atlas vlažnejšim zračnim masam preprečuje dostop v notranjost. Podnebje se tako spreminja v smeri od severa proti jugu in tudi v smeri od zahoda proti vzhodu. Najbolj izrazito sredozemsko podnebje ima severna obala. Tu so topla poletja in mile zime, količina padavin pa je največja. Količina padavin v najbolj severozahodnem delu države presega 800 mm in predstavlja njen najbolj namočen del, Ain Draham na skrajnem severozahodu ob alžirski meji ima celo do 1500 mm padavin.

Hribovita območja Telske Tunizije in vzhodna obala imajo že precej bolj sušno in celinsko podnebje. Temperaturna nihanja so precej večja, v gorah pade pozimi tudi sneg. V povprečju pade le še od 400 do 600 mm padavin. V južneje ležeči Srednetunizijski stepi se srečujeta oba podnebna tipa. Posledica tega je zelo muhasto vreme, ki se kaže v dolgih obdobjih vročine in suše na eni strani, ali pa obdobjih mraza in katastrofalnih poplav na drugi strani. V povprečju pade tu od 200 do 400 mm padavin.

Območja južno od slanih jezer imajo puščavsko (saharsko) podnebje, ki je zaznamovano z velikim

pomanjkanjem padavin. Zanj so značilne mrzle zimske noči na eni strani in zelo vroča poletja z dnevnimi temperaturami tudi prek 50°C. Padavine padejo pretežno pozimi. Na planoti Dahar pade le od 100 do 200 mm padavin, v najbolj sušnih predelih pa še samo okrog 60 mm. Poleti piha iz Sahare proti morju vroči in suhi veter široko, z morja v notranjost pa rahlo vlažni veter čergui (1, 2).

Za evropskega obiskovalca je poletna vročina hudo moteč dejavnik. V bolj naseljenih krajih v severnem in srednjem delu države se poletne temperature sicer dvignejo tudi prek 40°C, vendar avgustovska povprečja v zadnjih petdesetih letih večinoma ne presegajo 30°C (Sousse 30°C, Tabarka 29°C, Hammamet 30°C, Djerba 30°C, Tozeur 32°C) (5). Srednje najvišje in najnižje temperature se v avgustu v največjih mestih gibljejo med 21 in 33°C, v januarju pa med 7 in 16°C (1).

Naravno rastje je prilagojeno podnebju, ki prehaja od sredozemskega v puščavsko. Vpliv človeka na spreminjanje naravnega rastja je bil v Tuniziji izredno velik že od antične dobe dalje. Od nekoč gostih gozdnih sestojev na severu (hrast, bor) so se večji os-

Slika 2: V Tuniziji uspeva po nekaterih ocenah okrog 50 milijonov oljk. Največ jih je v pokrajini Sahel, kjer si sledijo na desetine kilometrov daleč v vzporednih nizih. (Foto: J. Senegačnik.)

tanki ohranili do danes le še na območju Kroumirie. Ostale gozdove so skrčili zaradi izkoriščanja lesa ali pridobivanja novih obdelovalnih in pašnih površin. Ponekod v hribovitem svetu so se ohranili razredčeni gozdovi, ob severni obali pa makija. V stepi uspevajo proti suši odporne trave (trava halfa), akacije in tamariše. Na jugu izven obdelanih oaz uspevajo agave, kakteje in bodičasto grmičevje (1).

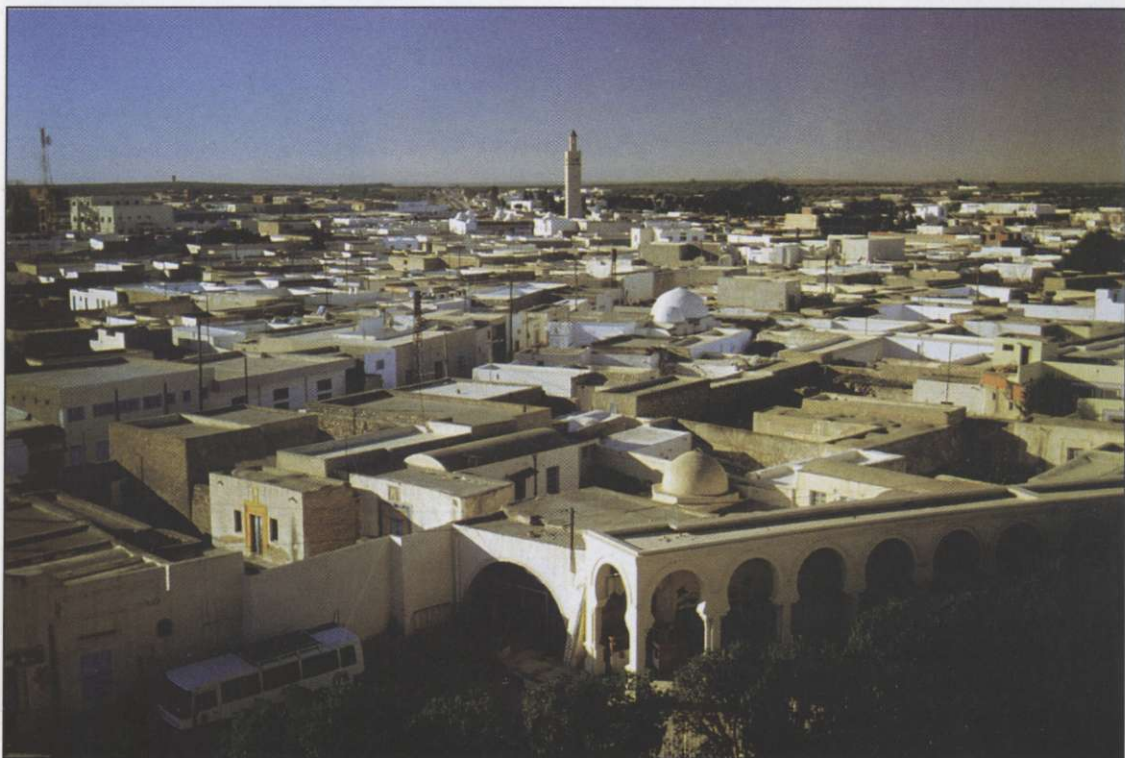
Tunizijska država posveča veliko pozornost ponovnemu pogozdovanju, saj s tem zaustavljajo širjenje puščave proti severu. Od razglasitve neodvisnosti leta 1956 so posadili na milijone dreves, med njimi predvsem evkalipte, alepske bore in ciprese. Za obrambo proti vetru sadijo tudi opuncije. Močno so omejili kozjerejo in jo na nekaterih območjih povsem prepovedali. Z vsemi temi posegi je država dosegla velike uspehe, verjetno največje v borbi proti širjenju Sahare med vsemi afriškimi državami. Zaradi zavarovanja rastja in živalstva so razglasili tudi štiri narodne parke.

Živalski svet se je od antike dalje močno skrčil. Predvsem zaradi čezmernega lova že dolgo časa v Tu-

niziji ni več levov, leopardov, medvedov, slonov in nojev. Gazele, antilope in hijene so postale zelo redke. Med današnjimi sesalci najdemo še divjo svinjo, puščavsko lisico, rdečo lisico, šakala, munga in nekatere glodalce. Med plazilci je nekaj znanih strupenih kač. Ptičjemu svetu se v zimskem času pridružio ptice selivke iz Evrope. Za nekatere ogrožene živalske vrste so sprejeli poseben zaščitni program (1).

Vodovje oziroma rečno omrežje kaže odločilen vpliv podnebja. Gostota rečnega omrežja in z njo prisotnost vode se zmanjšujeta v smeri od severa proti jugu. Tekoče vode najdemo samo na severu in v goratem delu države, na jugu pa je pomanjkanje vode tako veliko, da življenje, razen v oazah, ni mogoče.

Glavna tunizijska reka, ki pravzaprav predstavlja edino pravo reko v državi, je Medjerda. Izvira v Alžiriji zahodno od kraja Souk-Ahras in teče v smeri proti severovzhodu do svojega izliva v Sredozemsko morje severno od Tunisa. Vanjo se izliva jo pritoki Mellegue, Tessa, Bou-Hertma in Siliana. V nizinskem svetu pred izlivom v morje jo izkoriščajo za

Slika 3: El Djem je manjše mesto v Srednji Tuniziji z 11.000 prebivalci in tipično arabsko arhitekturo. Hiše so močno zgoščene ena ob drugi, ravne strehe pa nas opozarjajo na pomanjkanje padavin. (Foto: J. Senegačnik.)

namakanje. Njena erozijska moč je zelo velika, zato v spodnjem toku odlaga ogromno gradiva. Feničansko пристanišče Utica, ki je v antični dobi ležala ob morju, leži danes že 10 km v notranjosti. V hribovju Tel izvira tudi reka Miliane, ki potem teče prek nižavja pri El Fahsu in se izliva v Sredozemsko morje vzhodno od državne prestolnice.

Na območju Stepske ali Srednje Tunizije južno od Tela se razvito rečno omrežje konča. Nadomesti ga endoreično območje, kjer reke ne dosežejo več morja, ampak se končujejo v slanih jezerih oziroma lagunah, ki jih označujejo z izrazom »sebkhet«. Takšno rečno omrežje je značilno za okolico Kairouana in Gafse. Znamenita velika slana jezera južno od tod označujejo z izrazom »chott« (Chott El Derid, Chott el Gharsa, Chott el Fejaj in druga). V bistvu sploh ne delujejo kot jezera, saj jih večinoma pokriva trdna skorja iz soli. Ne napajajo se z rekami. Njihov obstanek lahko pojasnujemo s talno vodo, ki se pojavlja na površini tudi v primeru še južneje ležečih saharskih oaz.

Območje Južne ali Saharske Tunizije južno od velikih slanih jezer je v veliki večini areično območje. Zajema skoraj polovico državnega ozemlja. Občasnne reke se zaradi izhlapevanja slepo končujejo v puščavi (2). Ker skuša država zadrževati prebivalstvo v sušnem srednjem in južnem delu države, mora najprej poskrbeti za oskrbo z vodo. V ta namen marsikje črpajo vodo iz zemeljskih globin, saj bi bila drugače oskrba skoraj nemogoča. Vse znamenite tunizijske oaze, ki jih najdemo v Srednji Tuniziji, so navezane na stalne vodne izvire, ki ne presahnejo. Običajno si pod oazo predstavljamo vodni vir sredi peščene puščave, okoli njega pa nekaj palm. Omenjene velike tunizijske oaze so v resnici videti precej drugačne. Merijo več deset km², na njih pa lahko uspeva tudi po nekaj deset tisoč palm, ki se raztezajo v razdalji več kilometrov.

Tunizija ima 8.627.000 prebivalcev (leto 1993). Gostota je 55,8 prebivalcev na km², vendar obstajajo velike razlike med gosto poseljenim severom in skoraj neposeljenim jugom, oziroma med obalo in

Slika 4: Chebika je primer gorske oaze, ki leži ob vznožju saharskega pogorja. Staro naselje (v ospredju slike na levi) je pred nekaj leti uničila povodenj, ki je dobesečno raztopila iz blata zgrajene strehe. Slika nazorno prikazuje, kakšne napore vlaga država v ohranitev poseljenosti teh območij, saj je prebivalcem zgradila novo naselje (v ozadju slike na desni). Poleg novega naselja vidimo del oaze, ki jo sestavljajo tisoči palm. (Foto: J. Senegačnik.)

notranjostjo. Najbolj gosto je poseljena severovzhodna obala med krajema Bizerte na severu in Sfaxom na jugu, kjer živi več kot 100 prebivalcev na km². Na širšem območju Tunisa živi več kot četrтина prebivalstva države. V hriboviti notranjosti na severu države ta gostota pade na okrog 50 prebivalcev na km². Bolj gosto naseljeni območji v notranjosti sta samo dolina Medjerde in območje Kairouana. Na jugu pade gostota pod 10 prebivalcev na km² (2).

Rodnost je 26 promil, smrtnost 5 promil in naravni prirastek 21 promil. Povprečna življenjska doba znaša 70 let za moške in 74 let za ženske, kar je že blizu najbolj razvitim evropskim državam (6). Kot posledica politike, usmerjene proti visoki rodnosti, se je naravni prirastek začel zmanjševati in Tunizija tako predstavlja eno od tistih držav »tretjega sveta«, ki je upočasnila rast svojega prebivalstva. Kljub temu je danes približno polovica prebivalstva mlajša od 20 let. Šolsko leto 1992/1993 je začelo 1.432.112 osnovnošolcev in 567.381 srednješolcev. Za državo je to velika obremenitev, saj mora za šolanje tako velikega števila otrok (v šolanje je vključeno 90 % mlade populacije) nameniti kar tretjino svojega proračuna (5).

Današnji prebivalci Tunizije se sicer označujejo kot Arabci, vendar so v resnici zelo mešanega porekla, saj je bila država zaradi svoje lege vseskozi na stičišču različnih narodov in kultur. To ozemlje so prvotno naseljevali Berberi. V 9. stoletju pred našim štetjem je tu nastala močna država Kartagina, ki je kasneje postala del rimskega imperija. V 7. stoletju je ozemlje prišlo pod Arabce. Prvotni staroselci Berberi so se skoraj povsem arabizirali. Kot majhna manjšina (od 1 do 3 % prebivalstva) so se ohranili na otoku Djerbi in na jugu države. Turška nadoblast je v državo pripeljala številne Turke, trgovina s sužnji pa črnske sužnje. Bolj ko gremo proti jugu države, več črnega prebivalstva lahko opazimo. Seveda pa je tudi na jugu njihov delež razmeroma majhen. Do leta 1956 je bila Tunizija francoska kolonija, zato se je tu naselilo okrog 250.000 Evropejcev (Francozov, Italijanov, Maltežanov). Po razglasitvi neodvisnosti jih je večina odšla. Posebno poglavje predstavljajo tunizijski Judi, ki jih je bilo včasih okrog 100.000, po arabsko-izraelskem sporu pa se je njihovo število zmanjšalo na manj kot 20.000. Iz vse te mešanice je nastala sodobna tunizijska družba, ki praktično ne pozna rasnega, etničnega ali verskega razlikovanja. Najmanj 96 % prebivalstva pripada islamski veroizpovedi, vendar je v državi poleg že omenjenih Judov ostalo tu-

Slika 5: Orientalna tržnica je običajno prava paša za oči. Na sliki vidimo bogato izbiro začimb, ki jih uporabljajo Tunizijci. (Foto: J. Senegačnik.)

di okrog 20.000 pretežno katoliških kristjanov (1, 4, 5). Čeprav so skoraj vsi prebivalci sunitiski muslimani, pa je ravno Tunizija po vsej verjetnosti tista med arabskimi državami v Afriki, kjer je najmanj nevarnosti za razvoj islamskega fundamentalizma.

V mestih živi okrog 56 % prebivalstva. Največja je mestna aglomeracija Tunisa, ki ima okrog 1,8 milijona prebivalcev. Druga večja mesta so Sfax, Sousse, Bizerte, Gabes, Menzel Bourguiba in Kairouan. V tunizijskih mestih se tradicionalna arabska arhitektura prepleta s sodobnimi mestnimi deli, ki so se razvili predvsem v Tunisu. Bolj ko gremo proti jugu, več tradicionalnih prvin srečujemo v naseljih. V želji, da bi zadržali prebivalstvo v manj razvitem srednjem in južnem delu države, tam pospešeno gradijo šole, bolnišnice in drugo infrastrukturo.

V gospodarskem pogledu je Tunizija z bruto nacionalnim proizvodom 10.745 milijonov USD (leto 1991) oziroma s 1298 USD na prebivalca nekeje med državami tretjega sveta in razvitimi evropskimi državami. Kmetijstvo daje 14 %, rudarstvo in industrija 30 % in terciarne dejavnosti 56 % bruto nacionalnega proizvoda (6). Čeprav smo Tunizijo označili kot najbolj »evropsko« državo severne Afrike, njeno gospodarstvo še v marsičem kaže nekatere tipične značilnosti držav v razvoju. Predvsem to velja za velike socialne razlike. Na eni strani je ozek sloj zelo bogatih ljudi (5 % prebivalstva živi z 22 % nacionalnega dohodka), na drugi strani pa razmeroma ozek srednji sloj in skoraj polovica prebivalstva, ki ima probleme s preživetjem. Mnogo delovnih mest je samo sezonskih, stopnja nezaposlenosti je za evropske pojme kar visoka. Okrog 400.000 Tunizijcev si je zato poiskalo zaslužek v tujini (1).

Tunizija je še precej kmetijska država, saj v kmetijstvu dela blizu 22 % zaposlenih. 31 % površja zavzemajo njive in trajni nasadi, 20 % travniki in pašniki. Pri tem so velike razlike med severom in jugom. Glavna kmetijska območja so dolina Medjerte na severu, okolica Tunisa, Cap Bon in Sahel. V južnem delu države so edina pomembnejša kmetijska območja Oaze, od koder izvažajo datelje.

Med najpomembnejšimi tunizijskimi kmetijskimi kulturami velja na prvem mestu omeniti oljko. V državi je nekaj deset milijonov oljčnih dreves. Ocene se gibljejo od 20 do 30 milijonov (1), pa tudi do 50 milijonov ali več (5). Oljčni nasadi se vlečejo na desetine km daleč in zavzemajo skupaj okoli 800.000 ha. Večina oljk je v Sahelu, ki je največje območje oljke v magrebskih državah. Letno pridelajo okoli 600.000 t oliv in proizvedejo 140.000 t olivnega olja (1). Tunizija tako spada med najpomembnejše svetovne izvoznike oljk in olivnega olja. Pridelava žit je namenjena domačemu tržišču. Največ pridelajo pšenice, sledi pridelava ječmena, ovs, koruze in rži. Žita pridelujejo predvsem v dolini Medjerte, pa tudi drugod v severnem in srednjem delu države. Glavna kultura tunizijskega juga je dateljnova palma. Letno pridelajo 75.000 t dateljev in tako spadajo med pomembnejše svetovne izvoznike. Druge pomembne kmetijske kulture so agrumi (Cap Bon, okolica Tunisa), zelenjava in sadje (Cap Bon, oaze, okolica mest), vino (Cap Bon, Medjerda, okolica Tunisa), sladkor, tobak in druge. Med domačimi živalmi so najpogostejše ovce (3 milijone) in koze (1,5 milijona), ki so zastopane povsod, razen na skrajnem severu in v puščavi. Goveda je okrog 500.000 glav, kot tovarno živino pa uporabljajo osle in mule. Na jugu države je najpo-

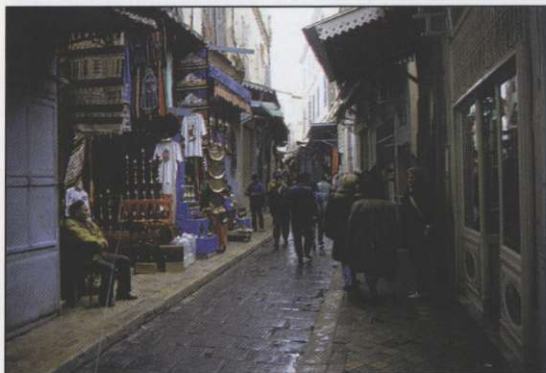
membnejša transportna žival kamela (200.000 glav). Svinjereje zaradi verskih razlogov skoraj ne pozna, gojijo pa kar nekaj perutnine. Med večje probleme tunizijskega kmetijstva spadata suša in erozija tal (1).

Glede na to, da ima država kar 1300 km obale, je razumljivo, da je do neke mere razvit tudi ribolov. Značilen je še večinoma tradicionalen način ribolova z manjšimi ladjami. Sodobno ribiško ladjevanje je še vedno v obdobju nastajanja. V zadnjih letih so se v državi razvila nekatera ribiška pristanišča. Letno ulovijo okrog 95.000 t rib (4), od katerih jih del tudi izvozijo (predvsem tune, skuše in sardine). Trgovsko ladjevanje je skromno.

Tunizija ni posebno bogata z rudnimi bogastvi. Najpomembnejši so fosfati (6.707.000 t), ki jih kopljejo predvsem na območju Gafse. Kljub temu, da so Tunizijo glede izvoza fosfatov prehiteli nekatere druge države, predstavljajo fosfati še danes eno najpomembnejših izvoznih dobrin. Leta 1964 so pri El Bormu odkrili nahajališča nafte in zemeljskega plina. Naftno gospodarstvo se je dokaj hitro razširilo, saj so nafto črpali tudi na nekaterih drugih manjših nahajališčih. Njene zaloge pa so se hitro skrčile, tako da danes v glavnem pokrivajo le domače potrebe, izvoz pa je majhen. Druga rudna bogastva (železo, svinec, cink, živo srebro in sol) ne igrajo pomembnejše vloge (1, 4, 5).

Kljub temu, da se je država že nekoliko industrializirala, industrija ne spada med najpomembnejše dejavnosti. Prevladujejo majhni in srednje veliki obrati prehranske in tekstilne industrije, industrije gradbenega materiala in strojogradnje. Večji obrati so redkejši (rafinerije, predelava fosfatov, jeklarna, tovarna papirja in celuloze, tovarna sladkorja, več cementarn in drugo). V zadnjih letih se s tujim kapitalom razvija kemična (umetna gnojila), strojna in elektrotehnična industrija. Industrija se še vedno najraje osredotoča na severu (1, 2, 4).

Kot v vseh arabskih državah tudi v Tuniziji rokodelska obrt igra zelo pomembno vlogo. Rokodelski mojstri v nekaterih dejavnostih dosegajo visoko umetniško raven. Čeprav so uvoženi sodobni industrijski izdelki marsikje izpodrinili to tradicionalno dejavnost, so na drugi strani množice tujih turistov v novjšem času povečale povpraševanje po tovrstnih izdelkih. Poleg obrti je razvita tudi druga arabska tradicionalna dejavnost, trgovina. Nekdanja sejmišča se čedalje bolj umikajo sodobnejšim trgovinam. Ozračje tradicionalnega trgovanja z obvez-

Slika 6: Medina (stari del mesta) v glavnem mestu Tunisu s svojo pestro ponudbo rokodelskih izdelkov privablja tako domačine kot tuje turiste. (Foto: J. Senegačnik.)

Slika 7: Hammamet s svojimi dolgimi peščenimi plažami in vedno večjim številom luksuznih hotelov (v ozadju slike) predstavlja enega najbolj znanih tunizijskih letovišč. (Foto: J. Senegačnik.)

nim barantanjem lahko tako še najlažje doživimo v medinah (starih mestnih jedrih) večjih mest, ali pa na podeželskih sejmi, ki jih označujejo z izrazom »souk«.

Turizem je postal ena od najpomembnejših tunizijskih gospodarskih dejavnosti, saj od njega živi kar 10 % prebivalstva. Država je začela podpirati razvoj te dejavnosti od leta 1960 dalje. Leta 1963 je prišlo 105.000, leta 1989 pa že 3.222.000 tujih turistov. Največ tujcev prihaja iz Nemčije, sledijo jim Francozi in Britanci. Glavna sezona je od junija do oktobra, čeprav je možen celoletni turizem. V državi so se najbolj razvila naslednja turistična območja: Hammamet–Nabeul, Sousse–Monastir, otok Djerba in območje Tunisa. Tunizijci so zgradili vrsto hotelov različnih kategorij (med njih spadajo tudi najbolj luksuzni hoteli) predvsem v obalnih kopaliških krajih, v novejšem času pa gradijo hotele in drugo turistično infrastrukturo tudi v notranjosti in na puščavskem jugu.

1. Koehler, M., Aubert, H.J. 1993: *Tunesien*. Du Mont Buchverlag. Köln.
2. Librairie Larousse 1988: *Tunisie. Monde et voyages*. Paris.
3. Medved, J. 1978: *Afrika*. Ljubljana.
4. Natek, K., Perko, D., Huzjan Žalik M. 1993: *Države sveta 1993*. Ljubljana.
5. Tompkinson, M. 1994: *Tunisia. Hammamet*.
6. Zbirka statističnih podatkov o Tuniziji.